

کاربرد آنالیز مسیر برای تعیین روابط بین شاخص‌های عملکردی در نیروگاه‌های حرارتی

علیرضا معینی^۱، مصطفی جهانگشای رضائی^{۲*}، حمیدرضا ایزدبخش^۳

دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه علم و صنعت، *Moini@iust.ac.ir*

دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه علم و صنعت، *Jahangoshai@yahoo.com*

دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه علم و صنعت *h_izadbaksh@yahoo.com*

چکیده

بررسی اینکه آیا رابطه علی و معلولی میان شاخص‌های کارایی کارت امتیازی متوازن در بخش نیروگاهی وجود دارد یا نه، هدف این تحقیق می‌باشد. داده‌های جمع‌آوری شده مربوط به نیروگاه‌های حرارتی ایران در یک دوره سه ساله است. نتایج این آنالیز مسیر روابط بین چهار وجه BSC را مشخص می‌سازد. همچنین روابط هر یک از وجه‌ها اعتبار سنجی شده‌اند. از این تحقیق نتیجه‌گیری می‌شود که مدیران نیروگاه می‌توانند از آنالیز مسیر برای تعیین و مدیریت شاخص‌های رهبری نیروگاه استفاده کنند. این امر به مدیران کمک می‌کند که بدانند در چه شاخص‌هایی پیشرو هستند و در چه شاخص‌هایی ضعیف عمل کرده‌اند.

واژه‌های کلیدی: آنالیز مسیر، ارزیابی عملکرد، کارت امتیازی متوازن، نیروگاه‌های حرارتی.

۱- مقدمه

اندازه‌گیری کارایی سازمان‌ها یکی از مسائل مهم مدیریتی و تحقیقاتی در دهه‌های اخیر می‌باشد. شاخص‌های عملکردی سنتی که بر مبنای سیستم‌های حسابداری و هزینه‌یابی توسعه یافته بودند، به دلیل تشویق سازمان برای اهداف کوتاه مدت و سطحی نگری و نگاه تک بعدی به سازمان مورد انتقاد قرار گرفته‌اند. در تلاش برای غلبه بر این انتقادات، چهارچوب‌های سنجش عملکردی جهت یک چشم انداز متوازن توسعه یافتند. برای اولین بار، کاپلان و نورتن [۱] شاخص‌ها را در چهار دسته تقسیم بندی کردند و بدین ترتیب روش کارت امتیازی متوازن برای ارزیابی سازمان‌ها بر اساس چهار وجه ابداع شد. اگرچه معیارهای مالی در سال‌های گذشته مورد استفاده قرار می‌گرفته است ولی چهارچوب‌های تعریف شده کنونی فراتر از معیارهای مالی می‌باشند. در میان روش‌های ارزیابی، کارت امتیازی متوازن یکی از معروف‌ترین و کاربردی‌ترین چهارچوب‌های مشخص شده برای ارزیابی سازمان‌ها می‌باشد. بطور کلی هدف هر سیستم سنجش عملکرد سوق دادن کلیه مدیران و کارکنان

۱- عضو هیات علمی دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه علم و صنعت

۲* - نویسنده مسئول: دانشجوی دکتری مهندسی صنایع، مهندسی سیستم‌های اقتصادی-اجتماعی، دانشگاه علم و صنعت

۳- دانشجوی دکتری مهندسی صنایع، مهندسی سیستم‌های اقتصادی-اجتماعی، دانشگاه علم و صنعت